

VIJFJAARLIJKSE PRIJS VAN DE KANTL VOOR POËZIE 2015 LEONARD NOLENS: ZEG AAN DE KINDEREN DAT WIJ NIET DEUGEN

Voor de periode 2010-2014 waren er vijf genomineerden:

- Anneke Brassinga: *Ontij* (2010)
- Leonard Nolens: *Zeg aan de kinderen dat wij niet deugen* (2011)
- Roland Jooris: *Kromte* (2012)
- Maria Barnas: *Jaja de oerknal* (2013)
- Hester Knibbe: *Archaïsch de dieren* (2014)

De jury adviseerde om de Vijfjaarlijkse Prijs voor Poëzie toe te kennen aan **Leonard Nolens** voor ***Zeg aan de kinderen dat wij niet deugen***. De Academie volgde dit advies in haar algemene vergadering van 20 mei 2015.

JURYVERSLAG

De titel van Leonard Nolens' dichtbundel *Zeg aan de kinderen dat wij niet deugen* is een bevel dat een diplomatisch effect heeft. De dichter speculeert op het feit dat anderen in onze plaats aan onze kinderen met klem zeggen dat wij niet deugen.

De eerste verzen van de bekroonde bundel klinken als gewerschoten:

*Sluit de ramen.
Vergrendel de voordeur.
Verbrand de krant.*

De dichter verzet zich in het openingsgedicht tegen onze drang naar productiviteit, naar rendement.

*Een tafel, een stoel en een bed meubileren perfect
Je hoofd en je hart en je handen...*

Met die verzen formuleert de poëet een programmatische ingesteldheid om zó vrij te zijn dat hij zichzelf kan verkennen. Hij probeert een schutkring te leggen, de wereld op afstand te houden, zichzelf een ascese op de maat van een harnas toe te eigenen.

Hij snijdt zich moeizaam van zijn verleden los, o.a. van het bekrompen milieu uit zijn kindertijd. Tevergeefs probeert hij solidair te zijn met de ouders, de geliefde en de geblutste individuen.

In diverse gedichten is het "ik" een dominante. En toch kun je niet zeggen dat Nolens geprangd zit in een korset van narcisme. Hij versplintert voortdurend in tegenhangers. Er ontstaan hiaten, er ontbreken scharnierpunten in de relaties met anderen.

Nolens heeft zelden een reden om een liefelijke dichter te zijn. Hij bekend:

*Ik ben het,
Een koud en rauw stuk vlees van kop
Tot teen in de houdgreep gesjord
Van een blonde kolos in het wit.*

Nadat hij de lezer in de bundel *Bres* een “collectief wij” heeft opgedrongen, durft hij het ook aan om in een paar sterke cycli van de bekroonde dichtbundel het “ik” even te negeren. Hij doet het schaamteloos, nukkig, verbluffend. Hij hanteert een kordate taal, hij stapelt de imperatieven op, laat zijn lyriek drijven op talrijke herhalingen.

Dat is de stijl waarin hij zingt. Zijn zangerigheid is uniek: zijn stem verheffend laat hij sintels gloeien op de punt van zijn tong.

De titelreeks uit *Zeg aan de kinderen dat wij niet deugen* is van een verontrustend hoog niveau. Tienmaal wordt een schuldvraag geformuleerd. Tienmaal wordt op kinderen geprojecteerd hoe volwassenen, staande aan een wieg, worden ontmaskerd, want:

*Zij brengen ons pokergezicht aan het licht
In de vorm van een afschrik barende schreeuw.*

In de cyclus *Devies* scandeert de dichter zichzelf en ook de lezer vrij. Hij formuleert krachtig zijn deviezen:

*Kom hier. Kom hier studeren
Om degelijk te leren schreeuwen
In stilte.*

Die schreeuw synthetiseert het onontkoombare oeuvre van de zanger Leonard Nolens. Zijn zo vaak herhaalde geboortekreet weet hij stemvast en met diverse toonhoogten de toekomst in te zingen.

De jury

Geert Buelens

Mark Insingel

Gwy Mandelinck (voorzitter)

Willy Spillebeen

Miriam Van hee